

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:r 29 (239)

Fredagen den 15 juli 1892.

5:te årg.

<p>Prenumerationspris pr år: Idun med Modetidning och kolorerade planscher kr. 8:— Idun m. Modet. utan kol. pl. 6: 50 Idun ensam..... 4:—</p>	<p>Byrå: Klara v. Kyrkogata 7, 2 tr. (Aftonbladets nya hus.) Prenumer. sker i landsorten & post- anstalt, i Stockholm hos redaktion.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 12—1. Allm. Telef. 61 47.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag Lösnummerspris 15 öre (vid kompletteringar)</p>	<p>Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad</p>
---	---	--	--	--

Bertha von Suttner.

Om någon bör vara en kvinnornas rörelse, är det helt visst *freds rörelsen*. Att den i bästa mening kristliga och humana idé, som ligger under denna sträfvand, engång må förverkligas, måste vara ett lifsintresse för alla hustrur och mödrar, ja, för alla landets döttrar, som älska sina medmänniskor och sin fosterbygd.

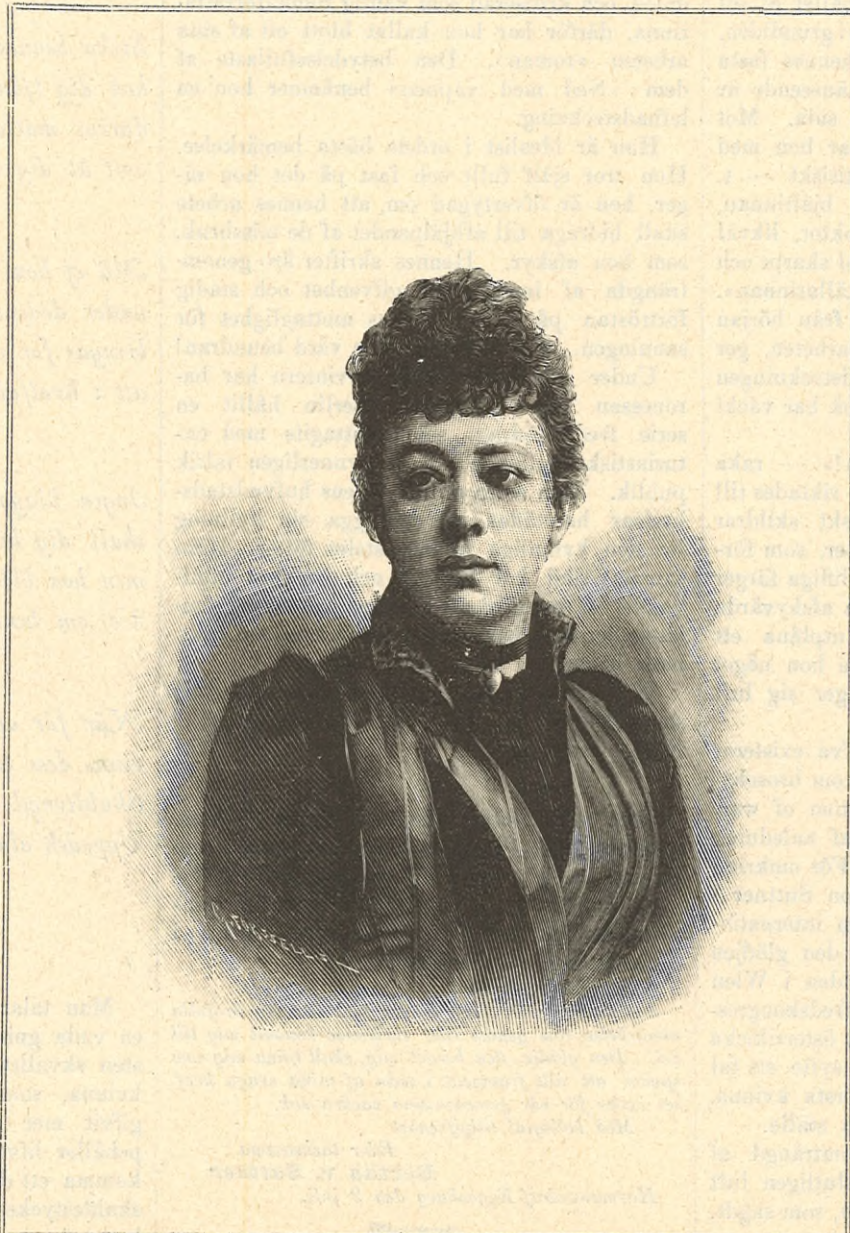
Det är också en kvinna, som verksammare än kanske någon annan i våra dagar verkat för fredsidéns utbredning i de vidaste kretsar — den österrikiska författarinnan Bertha von Suttner, hvilkens världsberömda roman »Ned med vapnen» äfven här hemma i Sverige vunnit en vidsträckt läsekrets.

Den Svenska freds- och skiljedomsföreningen har ock på sitt i dagarna afhållna årsmöte beslutit afsända en tacksägelseadress till den frejdade skriftställarinnan. Denna skrifvelse, som i slutet af förra veckan afgick, har följande lydelse:

Till fru baronessan Bertha v. Suttner!

Wien, Österrike.

Svenska freds- och skiljedomsföreningens styrelse har härmed den äran att i vår förenings namn hembära eder

vårt varmaste tack för edert outröttliga arbete för utrotande af det råa, mänskligheten förnedrande massmordet, kriget.

Länge nog hafva hyllningar ägnats åt krigets hjältar; vi hylla eder såsom *fredens budbärarinna*.

Mätte ni länge och lyckligt lefva, och må himlens välsignelse kröna edert ädla sträfvande med den bästa framgång! Detta är den svenska fredsöreningens uppriktiga önskan.

Svenska freds- och skiljedomsöreningens centralstyrelse.

I detta sammanhang vill Idun bringa sina läsarinor bilden af en kvinna, som genom sina sträfvanden helt säkert redan bland dem förvärfvat många vänner och sannerligen förtjänar att vinna ännu fler.

* * *

Bertha von Suttner föddes den 9 juni 1843. Hon är dotter till österrikiske fältmarskalken greve Kinsky och förmalde sig 1876 med baron A. G. von Suttner, hvilken likaledes är skriftställare, och som i synnerhet gjort sig känd genom sina skildringar och romaner från Kaukasusbergen.

Efter att hafva vistats många år i Kaukasien

Ett godt samvete är bättre än två vittnen. Det skingrar dina bekymmer och är en källa, när du törstar, ett stöd, när du vacklar.

J. V. HIPPEL.

lefva de nu i Österrike — i visserligen barnlöst — men mycket lyckligt äktenskap.

Baronessan von Suttner började år 1882 sin författareverksamhet, då hennes första arbete »En själs inventarium» utkom och såväl till form som till innehåll vann mycket bifall. På detta följde många andra.

Man kan säga, att tre hufvudmotiv legat till grund för hennes arbeten. I de tidigare har hon i synnerhet lagt sig vinn om att gifva fina psykologiska skildringar. Och häruti är hon sannerligen mästare. Hon framställer karaktärerna just sådana de i verkligheten äro. Utan att ett enda ögonblick låta sig förvirras låter hon endast sanningen tala. — Hon har förkastat den ofta tröttande monologen; i dess ställe har hon antagit det mera sällan begagnade sättet att i brefform låta de handlande personerna uttala sina — oftast just hennes egna — åsikter. Sättet är bekvämt, och målet vinnes. Stort utrymme är lämnadt åt reflektionen. Påtagligen är hon en mycket skarpsynt kvinna, som städe sysselsatt sig med de allvarligaste frågor. Det hela gifver dock för ingen del intryck af ett tröttamt moraliserande — tvärtom, språket är lätt och smekande; hon inflätar en mängd pikanta tilldragelser uti dessa sina första arbeten, och dock är allt sammanhållet af ett starkt band: enhet i stämningen och i grundidén.

Den andra grundtanken är hennes fasta tro, att kvinnan i intellektuellt hänseende är berättigad att stå vid mans sida. Mot dem, som förneka detta, kämpar hon med olika vapen. Ibland lekande satiriskt — t. ex. uti »Daniela Dormes», där hjältinnan, ehuru praktiserande medicine doktor, likväl är lycklig maka och mor. Ibland skarpt och allvarligt — såsom uti »Skriftställarinnan».

Sin tredje grundidé, den som från början gjort sig gällande i alla hennes arbeten, ger hon slutligen uttryck i lefnadsteckningen »Ned med vapnen». — Denna bok har väckt ofantligt uppeende.

Detta utrop »ned med vapnen!» — raka motsatsen till forntidens härskri — riktades till en början mot duellen. Drastiskt skildrar hon de ofta nog obetydliga orsaker, som föranleda en sådan — och i likaså lifliga färger de fruktansvärda följderna af detta afskyvärda mod att med ett större brott utplåna ett mindre. Men snart nog menade hon något mera: längtan efter evig fred ger sig luft både med kraft och hänförelse.

Så kallade »fredsvänner» hafva existerat sedan många år. I New-york utkom broschyren: »Solemn review of the custom of war» af d:r Nohah Worcester och gaf anledning till bildande af fredsföreningar. För omkring ett år sedan grundade Bertha von Suttner i Österrike en kretsaförening af den internationella fredsligan, och hon hade den glädjen att se hela den intelligentia världen i Wien sluta sig till detta förbund. På fredskongressen i Rom representerade hon det österrikiska fredsförbundet och höll i sådant syfte ett tal å Capitolium. Hon är den första kvinna, som offentlig uppträdde på detta ställe.

Hela hennes själ synes genomträngd af denna fredsidé. Den gaf sig slutligen luft uti »Ned med vapnen», som äfven, som sagdt, finnes öfversatt till svenska.

Boken kan kallas en elegi öfver kriget. Författarinnan rycker oss oemotståndligt med sig ut bland krigets fador. Vi lära känna det som ett förfärligt gissel, dubbelt hemskare och grymmare än alla andra, emedan det tager dem alla i släptåg, och emedan sjukdom, förödelse och hungersnöd öfverallt följa det tätt i spåren!

Kan man hoppas, att Bertha von Suttner en dag skall se sin fredsidé förverkligad? — Kan hon på allvar hoppas, att mänskligheten skall inse sin fåkunnighet, att folken skola uppnå förnuftets ålder, och att det skändliga kriget en dag skall upphöra att söla denna planet, bättre upplyst om de sanna villkoren för sin lycka? — Nittionio människor af hundra skola ännu under långa tider röna den oundvikliga nödvändigheten af att hugga knifven i sin nästa; och den hundrade, som anser dem för vansinniga, skall betraktas som utopist. — Professor Michelsen yttrar: »att fordra evig fred, att fordra, att alla folk skola vara eniga i vilja, är att fordra, att alla människor skola hafva ett och samma ansikte.»

Ännu en egendomlighet utmärker Bertha von Suttner som skriftställarinnan. Hon skriver ej för att underhålla, hon ställer sitt kall vida högre. Hon vill ej heller blifva bedömd och kritiserad som vanlig romanförfattarinnan, därför har hon kallat blott ett af sina arbeten »roman». Den betydelsefullaste af dem »Ned med vapnen» benämner hon en lefnadsteckning.

Hon är idealist i ordets bästa bemärkelse. Hon tror själf fullt och fast på det hon säger, hon är öfvertygad om, att hennes arbete skall bidra till afhjälpan af de missbruk, som hon afskyr. Hennes skrifter äro genomträngda af innerlig hängifvenhet och stadig förtröstan på människornas mottaglighet för sanningen. Och därför är hon värd beundran!

Under den senast gångna vintern har baronessan von Suttner i Berlin hållit en serie fredsföredrag, som mottagits med entusiastiskt gillande af en synnerligen talrik publik. Den stora militärstatens hufvudstadskretsar ha täflat att nedlägga sin hyllning för den kvinnliga fredsapostelns fötter. Ifrån samma stad har hon nu ock begynnt utgifvandet af en tidskrift till fredssakens befrämjande, hvilken bär samma namn som den ryktbara boken — »Ned med vapnen!»

För närvarande njuter hon en välbehöflig sommarhvila på sitt slott Harmannsdorf i Nedre Österrike.

* * *

Just som detta nummer lägges i press, meddelas till Idun, att från baronessan von Suttner nyss ingått en tacksägelseskritvelse med anledning af Svenska fredsföreningens ofvannämnda adress. Densamma lyder i öfversättning från originalet:

Högtärade styrelse!

Jag uttalar mitt djupt kända tack för den ärofulla utmärkelse, som genom eder skrifvelse kommit mig till del. Den glädje, den beredt mig, skall tjäna mig som sporre att allt framgent i mån af mina svaga krafter verka för vår gemensamma vackra sak.

Med kollegial tillgifvenhet

Eder tacksamma
Bertha v. Suttner.

Harmannsdorf-Eggenburg den 9 juli.

O, bered din moder aldrig smärta!

*Hvilka fel du tanklöst kan begå,
hur med handling eller ord ett hjärta
du i öfverilning sära må,
o bered din moder aldrig smärta!*

*Huru sårbart hvarje sinne är,
intet är så känsligt dock som hennes.
Vül betänk! Som knifstygn henne skär
hvad, mot andra riktadt, knappt ens kännes.*

*Hennes tankar ej med löje hör,
hennes frågor vresigt ej besvara!
Från din famn, från hvad din välgång rör
låt ej henne utesluten vara!*

*Svika hennes skumma ögon, när
hon dig tjänar, rynka ej din panna;
darrar matta handen, när hon bär
ömt åt dig din dryck, dock aldrig banna!*

*Må ej hon, som bar dig kärleksfull
under dödens kval till lifvets öden,
bringas för din kärlekslöshets skull
att i kvalfull sorg sig önska döden!*

*Ingen klagan väl från hennes mun
skall dig hinna: bort hon går och gråter;
men hon blöder djupt i hjärtats grund.
Ve, om henne du förblöda låter!*

*När för alltid denna mun är stum,
vinns dess tillgift ej med tårefloder...
Skuldtyngd irrar du i öde rum...
Uppväck aldrig smärta hos din moder!*

Bernhard Risberg.

Man talar om snillets eld. Men, utan att en enda gnista från hennes anspråklösa skorstén skvallrat därom för världen, har mången kvinna, som dör obesungen och glömd, utgifvit mer af den verkliga värme, som uppehåller lifvet i människosjälen, än som skulle komma ett dussin teorier att röka eller hundra skaldestycken att koka i lika många hjärnor hos män med snille. *Randolphe.*

Genom "bakporten".

Hvem känner och fruktar icke de där »bakportarne», genom hvilka allehanda förbjudna ting söka smyga sig till inträde? Där nalkas genom kökstrappan kolportören med sin röfvarroman, hvilken innehåll lätt verkar fördärligt för vårt tjänstfolk och till intet bidrager mindre än till dess sedliga lyftning. Genom bakporten slösa våra tjänstflickor bort tiden med onyttigt skvaller, förtala herrskapet och smussa de öfverblifna matresterna till sina gunstlingar. På bakporten klappar gårdfarikrämmaren med sina falskt glittrande »äkta» smycken, som de fåfänga flickorna ej kunna motstå, då de så bekvämt komma i deras väg; här bjuder linnejuden ut sina »hellineduktyger» till »fabrikpris». Och alla dessa tvifvelaktiga figurer nalkas våra bakportar, då de äro säkra att mottagas af tjänstfolket och ej af herrskapet, i synnerhet vid tiden för aflöningen. På bakporten knacka tiggaren och landstrykaren, ben- och lumpsanlarn, korteligen många som blott speja efter »tillfället». Vi borde mycket uppmärksamare lyssna till dessa lätta knackningar på bakporten än på stora dörrklockans förnäma pinglande.

Men det ges ett annat, icke mindre farligt slag af »bakportar», och för dessa vill jag varna alla mödrar, som äro allt för svaga för sina barn. Det finns dörrar, som ofta öppna sig så tyst och förstulet, att vi själfva knappt märka, hur våra barn smyga sig igenom dem för att nå sitt mål, d. v. s. på denna väg komma åt den förbjudna frukten.

Och hvar finnas dessa bakportar?

O, i alla möjliga vinklar och kanter! Oanadt, oförmärkt springa de plötsligt upp. Än skall vår käre pys, hvilken trots all sin näpenhet är en slug liten gynnare och väl förstår att begagna sin finlighet sig till bästa, undergå ett ädömdt straff för upprepad egen-sinnighet och olydnad: han skall exempelvis på lofstunden icke få leka, utan ordentligt öfva alfabetet på sin griffeltafla. Stönande sitter han framför sitt arbete. Då ringer det. Det kommer besök. Skönt, nu erbjuder sig en välkommen anledning att byta bort griffeln mot de efterlängtade leksakerna. Lille Karl hälsar mycket artigt sitt »goddag» till gästerna och hviskar hastigt mamma i örat: «Får jag nu leka med de andra?» Mamma nickar jakande, utan att först taga reda på, om »straffarbetet» är ordentligt utfördt. »Inte kan jag låta min söte pys, som så intar allas hjärtan, synas oartig för gästerna och sätta på sig sin grinmin, om jag nu nekar,» tänker hon. Och lille Kurt springer förnöjd ut — »genom bakporten» och undgår för godt köp det förtjänta straffet.

En annan gång skall Lilly leka snällt med lille bror, medan mamma hvilar sig en stund. Men lekarne locka till fönstret — och rätt som det är skaffar sig den pliktförgätna lilla damen tillstånd att gå ut af pappa, som inte vet om moderns tillsägelse, och får så ett sken af rätt för sitt nöje.

Eller ock tillhåller man barnen att på det bestämda klockslaget komma hem från lekplatsen. Emellertid glömmar man en dag i brådskan att, då barnen gå ut, som vanligt lägga dem tiden för hemkomsten på hjärtat. Bevars, barnen veta detta mycket väl, men skylla ändå sin försenade återkomst på den orsaken, att mor ju i dag inte sagt något därom.

Och hur många bakportar ges det ej och finner ej barnet ut för att undgå bekvämligheten om någon obehaglighet i skolan! Äfven smeksamheten, det bevekande bedjandet äro bakportar, genom hvilka barnen ofta nå sitt önskningsmål. En kärleksfull mor har svårt att stå emot dessa försök, som göras i en så täck form under smek och kyssar.

Ja, otaliga äro dessa bakportar, som det uppfinningsrika barnasinnets med klok blick letar upp för att på om- och smygvägar nå förbjudna mål. Äfven vid den omsorgsfullaste uppfostran, där kärlek parar sig med nödig stränghet, begagnas de helt oförhoppandes. Detta första, farliga steg från den raka vägen kan lätt föra till de sorgligaste följder, laster och lögn. Den som har sitt barn kärt och är medveten om uppfostrans djupa innebörd, må se till att genom klok vaksamhet och strängaste konsekvens, framförligt vid fullföljandet af engång ålagda bestraffningar, skjuta en säker rigel för alla dessa bakportar, så farliga och förföriska för våra kära unga.

Fru Hildegard.

På femtiotalet.

En stor del af Iduns läsarinor njuter antagligen nu som bäst sitt lufva doctar-niente ute på sina täcka sommarvillor eller har afrest till hafskusterna för att där tillgodogöra sig de friska vindarnes och de salta böljornas smek. Sommaren står i sin fagreste skrud och alla, som så kunna, skynda att lämna städernas kvalm för att i soljus och skogsdoft hämta ny näring åt kropp och sinnen. Vår tid är så rik på resurser, att hvad som för några tiotal år tillbaka ansågs nästan omöjligt, nu medför föga svårigheter — såvida börsen ej är alldeles tom. Kommunikationerna hafva naturligtvis gjort sitt till. De lätta, gråblå ångbåtarna glida nu in i de mest undångömda vikar, och hvart efter en liten fager, skuggig vrå upptäcktes, fick den lilla fiskarstugan maka åt sig för att gifva plats åt en täck villa med veranda, omgifven af syren och jasmín. På ett par timmar är man därute, där yra böljor hoppa mot stranden; färden går som en lek. Tänken eder, ärade läsarinor, den tid, när man för att komma ut till ett sommarnöje, då vanligen en rödmålad eller grå, smått moss-lupen stuga, måste begagna sig af en hederlig rospiggskuta och ibland, med dålig vind, tillbringa ett dygn på vägen. Men sannerligen, det var ej så allmänt för en fyrtio år sedan att bo på sommarnöje som nu. Man skulle visserligen kunna våga påstå, att människorna då likväl voro friskare än nu, och att bestämdt ungdomen hade mindre pretentioner. Men, lika godt, nog är det en väl-signelse, att litet hvar, både gammal och ung, under några veckor kan få njuta af den glädje sommaren skänker i skog och på våg.

Det är blott andra tider, andra seder. Ni, mina unga, älskvärda damer, som nu måhända hvila i den sakta gungande hängmattan under en skuggig gran och bläddra i den nyss an-lända Idun, vilja ni höra, huru burgna stock-holmsfamiljer roade sig sommardag i medlet af femtiotalet. Man hade helt enkelt icke tid att bo på landet, veckans sex dagar voro ägnade åt arbetet, men på söndagen ville man riktigt slå sig lös, som man säger, och där-

för längtade både gammal och ung efter den välsignade hvilodagen. Men sannerligen, icke blef det någon hvilodag i vanlig bemärkelse, ty programet gällde alltid en utfärd i det gröna för hela familjen med barn och tjänstfolk, ja, ibland slogo sig flere bekanta familjer tillsammans i ett lag. Husmodern hade ofta ett styft arbete under ett par dagar med uppköp och storkök, ty det var minsann inte småsaker, som fordrades för en sådan utfärd för hela dagen. En nästan stående rätt vid en dylik utfärd var den stora gödkalfsteken med färsk potatis, hvilken senare kokades på platsen. Husfadern sörjde för vin och ölkorgar, och framför allt bestyrde han om att förhyra en af dessa stora roddbåtar, som före ångsluparnes tid besörjde trafiken mellan staden och Djurgården och voro bevärade med dessa duktiga madamer, hvilkas språk ibland kunde jaga den grofvaste karl på flykten, men hvilkas armar också kunde hålla ut i rodden.

Så kom äntligen den efterlängtade morgonen; man granskade himlen, och var det mulet, så sökte man upptäcka åtminstone så stor fläck, att — »det kunde räcka till ett par sjömansbyxor». Då fanns det godt hopp om vackert väder. Ungdomen, i nystrukna bolstervarskläder och nettelduksklädningar, jublade och tog hurtiga tag i korgar och kopparflaskor. Man var ej rädd om besväret den tiden. Far själf, som för dagen aflagt alla stränga miner, tog hand om vinkorgen, smättingarne buro kappar och ringar, och mamma själf, hvem vet, måhända redan trött af alla förarbeten, men lycklig åt de andras glädje, såg noga efter, att hemmet var väl stängdt. Så bar det af med den muntra skaran. Gamle Karo skumpade med, viftande på svansen. Madamerna vid båten hade redan anlagt söndagsstämning och mildt sinne, gjorde honnör med årona och hjälpte till med embarkeringen. Snart var man ute på vägen, och fastän färden ej gick så fort den tiden, var det lika roligt ändå. Kanske gällde färden någon vacker plats på Lidingön eller motsatta södra landet. Huru som helst, man lade i land, tvistade en smula om lämpligaste frukostplats, packade upp korgarne, hängde paraplyer och schalar i träden, och alla slogo sig ned i gröngräset. Hur skönt var det ej, hur fritt och naturfriskt allt! Och hvad frukosten smakade! Far, blid och leende, gnolade:

»Hvila vid denna källa,
Vår lilla frukost vi framställa. . .»

och fanns det inte pimpinella och bäckasin, så fanns det så mycket annat godt och framför allt — aptit. Där borta höjde sig Katrina kyrktorn högt öfver staden, som låg inbäddad i solrök. Man längtade ej dit, det var långt till kvällen. Ungdomarne lekte i backarna, medan de äldre sträckte sig i gräset och gamla mormor kanske satte sig afsides från stojet och tog fram psalmboken, — ty det var ju söndag — och hon tillhörde en ännu äldre generation. Efter middagen de gemensamma nöjena: man sprang sig varm i sista paret ut, man kastade ring och gjorde pantlekar. Fanns det sångare i sällskapet, kunde det hända, att emot aftonen klingade en af Nordbloms vackra kvartetter eller också en glad »Glunt», och därmed fortsattes, tills solen sjönk och tiden var inne för återfärden. Hvad man var trött, men hvad man hade haft roligt — i all enkelhet.

Och visst är mången, som nu, kanske med litet silfver i håren, ilar förbi de gröna stränderna, buren af våra snabba ångslupar ut till

moderna landställen, hvilken minnes glada stunder från sin ungdoms vår. Hvem vet — kanske han med innerlig kärlek riktar blicken mot en plats, där han en gång, ombadad af lifvets sommarljus och med armen lindad om en ungmös midja, ristade in sitt och hennes namn i björkens stam. Hvem vet — kanske det är just hon, som väntar honom därute på bryggan, också hon något grånad, men med friska blomster omkring sig...

Men sannt är, att dessa hederliga, anspråklösa, kanske besvärliga sommarutfärder alltmör försvinna, åtminstone bland ståndpersonsklassen. Det är icke *comme-il-faut* längre. Ungdomen har växt ifrån att »kasta ring» och leka »sista paret ut»; gamle Nordblom är glömd, och hushållningssällskapet har förklarar, att det är skadligt att skära sönder näfvern på björkarne. Poesin är slut.

Unga läsarinor, rynken ej på edra fina näsor och hviskan ej det där försmädliga ordet »gammalmodigt». Frågen edra mödrar, eller ännu bättre edra far- eller mormödrar, om de ej ännu gömma bland sina glada minnen dessa enkla nöjen, som i vår tid förefalla så tarfliga. Ack, det finns så mycket »gammalmodigt» att taga vara på och så mycket »modernt», som vi gärna kunde strö för vindarne.

Adolf Hellander.

Vår presentbudget.

Af

Marie Landman.

Att »det är saligare att gifva än att taga,» det känner säkert hvarje människa, hvars sinne ej är alldeles förvänt. Men ofta kan äfven emottagandet ha sitt behag, och från denna dubbla erfarenhet har bruket af gåfvor uppstått. Gåfvorna spela en rätt stor rol i umgängeslivet, och det visar sig därvid, att detta bruk i praktiska livet ofta har sin skuggsida — åtminstone för dem, som endast äga inskränkta medel till sitt förfogande.

Antalet af dem, åt hvilka man anser sig böra ge, visar benägenhet att ständigt växa, och liksom alla återkommande utgifter lättare förstöras än minskas, stiger äfven gåfvornas värde lätt år för år. Men om icke inkomsterna stiga i samma proportion, måste det komma därhän att äfven för en person, som ger gärna och med glädje, detta växande kraf på kassan måste bli en börda, som gör, att man önskar, att den vackra seden aldrig funnes till.

För sådana fall är det bäst att göra klart för sig, huru och hvarför man skänker, och om ej gåfvan den eller den helt och hållet kunde utelämnas.

Låt oss då en gång närmare skärskåda, hvarför vi gifva våra gåfvor. Orsakerna äro många. Först, såsom vi redan sett, den egna personliga glädjen öfver att få gifva, men sedan också behovet att visa andra sin välvilja, att bereda dem glädje och gifva dem ett minne, som håller oss i vänlig hägkomst. Att äfven detta sistnämnda, i viss mån egoistiska motiv ofta är bestämmande, få vi ej allt för skarpt klandra. »Genom gåfvor och gengåfvor varar vänskapen längst», är ett gammalt ordspråk, som ej torde bestridas. Många vänskapsband, som knyter oss vid

kära, kanske långt frånvarande vänner, vidmakthålles genom den årliga födelsedags- eller julgåfvan och skulle kanske utan denna längesedan ha lossats. Många barnhjärta vinnes genom gåfvor och knytes till oss för hela lifvet med kärlek och tacksamhet. Hos de små finnes något af den naiva naturmänniskans realism, och en lyckönskan utan åtföljande gåfvor är för barnen någonting väsenlöst, en tant, som ingenting ger, någonting obegripligt, en lefvande motsägelse. De stå alla mer eller mindre på samma ståndpunkt som den lilla flickan, som glädjestrålade kom inspringande till sin mamma med händerna fulla och utropade: »Se bara mamma, hvad tant gifvit mig: två äpplen och en tårta — så mycket tycker hon om mig!»

Och det skulle väl vara sorgligt, om vi blott af sparsamhetshänsyn skulle helt och hållet afstå från den glädje, vi bereda både oss själfva och andra genom att gifva. Men det gäller naturligtvis att noga se till, att antalet af dem, åt hvilka vi år efter år gifva presenter, icke växer på ett oförnuftigt sätt, och att äfven värdet af presenterna icke öfverstiger ett visst, en gång för alla bestämdt mått. Korteligen — man måste uppgöra en presentbudget och hålla fast vid denna. Vissa småaktiga och falska synpunkter måste härvid undvikas. Vi böra t. ex. aldrig gifva af fåfänga, blott för att lysa med vår smak och väcka uppseende. Vidare är det riktigt att ängsligt afväga värdet af en mottagen gåfva för att antingen gengälda den genom en gåfva af samma värde eller — för att ej stå efter — genom en ännu större. Man bör ej betrakta vänskapsgåfvor såsom *skulder*, hvilka måste honoreras.

Om en mellan släktingar eller goda vänner utbytt gåfva trycker emottagaren, om han har den känslan, att han måste »honorera» den, är den antingen icke gifven i rätt sinne eller också icke i rätt sinne mottagen. Vid en vänskapsgåfva är penningvärdet en bisak, och vi böra framförallt däri se gifvarens vänliga afsikt att göra oss en glädje. Äfven gifvandet bör i första rummet bestämmas af denna hänsyn och i andra rummet af våra egna förhållanden. Får man t. ex. af en väninna med större tillgångar mottaga en födelsedagsgåfva för 15 kr., vore det ju dåraktigt att vilja gengälda denna med en gåfva för ungefär samma belopp, utan bör man vara nöjd, om man genom en mindre gåfva i sin tur kan bereda sin väninna en glädje. Ligger det något motbudande däri gentemot vissa personer, bör man af dessa ej mottaga några gåfvor.

Det är ej gåfvornas penningvärde, utan mycket annat, som visar gifvarens vänlighet — framför allt takt och eftertanke i valet, hänsyn till emottagarens behof, smak och sinnesriktning. Ingenting är väl mera retsamt än en gåfva, som är oanvändbar, emedan den är vald utan kärlek och eftertanke. I sådana fall kan till och med en dyrbar gåfva vara en ovänlighet, under det en obetydlighet, som vi kanske länge önskat oss, gör oss en stor glädje.

Med rätta säger en författare: »Inläggen behag i edra gåfvor», men han förmanar äfven vidare: »Visen behag i emottagandet och sättet att tacka».

Blott då detta iakttages, bereder en gåfva både gifvaren och emottagaren lika stor glädje.

I valet.

Hur svårt är det icke att väga skålen för och emot, när det gäller att välja i just det, som rör oss närmast! Hvad fördel å ena sidan, hvad skada å andra, det kan räknas ut när det gäller ett köp, men icke när det gäller vår djupaste lycka. Det är vår samlade natur, som måste tala då och komma till klarhet med sig själf, förstå hvad som är dess allra innersta behof, hvilket lever kvar alltjämt, medan de många tyckena växla; och så välja efter det.

* * *

De flesta handlingar äro måhända intet val i egentlig mening; det är endast en godtycklighet, en tillfällighet, som gör, att vägen slår åt ena eller andra hållet. Och i så mycket af det vi göra betyder det ju också föga, om det ena sker eller det andra. Det är endast hos en och annan, hvars personlighet är riktigt hel och färdig och stämd på sitt sätt en gång för alla, som äfven de obetydliga handlingarne, de i och för sig alldeles likgiltiga, icke göras af godtycke, utan där något af personligheten, något af förnuftig grund städe faller med i vägsålen.

Och i de handlingar, som för oss betyda mer än bröd och alla skatter, där själfva vår person är med som insatsen i spelet? Hvad jag vet är det, att det kan vara bland det smärtsammaste och mest orofulla, som lifvet hjuder oss, att äse och afvakta dessa val, att se en person tveksamt famla sig fram i mörker och liksom i blindo taga sin lott ur lifvets hand; och ingenting gladare att se än det, då valet blir det rätta och instinkten gjort sin tjänst.

* * *

Vår klara tanke och reflektion — hvad den dock gör många misstag, synder. Den vet icke, när den skall hvila, vet icke att tåla, när den intet mer har att säga. Den är som de lærdes slammer och dispyter och ideliga resonnemang, som vända sakerna ut och in, tills vi icke längre veta reda i dem; som fortsätter med de ord den fått tag i, långt efter det den årliga, besinnande eftertanken blifvit öfverröstad i sorlet och sitter tyst för sig, kanske rådlös och sökande, kanske med det råddande ordet färdigt på läppen, endast han får tyst igen och man lyssnar på honom och vill förstå hans mening och söker tyda hans ofullkomliga språk. Du skall icke låta din tanke utan andhåll köra sig trött och skrika sig hes med dessa många skäl och grunder. Du blir endast till sist dess mera vilse. Och huru vilse äro icke de flesta just i den stund de göra sitt val, det val, där deras innersta lycka står på spel? Men valet skall göras; och det göres. De som se det och förstå det, bätva till och vända sin blick bort, de fasa för det missljud, som skär igenom oss, då något går i kras inne i en själ. Det är ett tärningskast det hänger på. Och någon gång är äfven slumpen skonsam.

* * *

Du må bjuda din tanke att hvila. Det är dig icke beskärmt att hvar stund se klart i ditt dunklaste. Du kan det någon gång, och du må bida rätta stunden. Du får låta det gå dagar och mer, och du ser intet, och du måste gifva dig ro. Men när stunden kommer och ditt innersta öppnar sig för dig, då skall du lyssna med allt i din själ till hvad ditt inre talar och gömmer på orden. Kanske är det endast en kort sekund, och du fick icke höra meningen till slut; du måste gifva dig till tåls, du måste åter bida rätta stunden. Och en dag kommer den åter, och åter en annan gång, och allt hvad du har lägger du samman. Det är ett litet intryck du känner då och då, i de stunder när du ser klarast. Dessa intryck skall du rätta dig efter, och om dem skall du vara aktsam. Ty de äro det ömtaligaste af allt. Dessa själens anslag äro så svaga, så fina och hardt när omärkliga. De försvinna lätt i tankesorlet. Det är inför dem din tanke måste akta sig för att göra något ondt. Du kan förstöra dem, när du reflekterar på dem, när du vill taga dem fram ideligen och tumma på dem. Du måste hålla din tanke i tukt, att han icke pladdrar taktlöst hvarje stund öfver det intimaste i ditt lif.

* * *

»Förstår du mig? Hvad jag ville säga är endast detta, att i de dagar, då hjärtat icke ser vägen, är det icke så mycket tanken, som skall anlitas, beräkningen; det är mer karaktären. Det gäller icke att tänka, det gäller att lefva, att hålla hela sin person i skick, sina krafter spända, sina bästa egenskaper vid makt, att lefva så allvarligt och fullt och ärligt som vi möjligen kunna. Det gäller att vaka. I de stunder, då de stora felstegen kunna tagas, är det ödesdigert att sjunka samman en sekund. Själens måste hållas spänd oafsläppligt, vara redo hvarje ögonblick. Allt beror i sådana tider på att hålla sitt rätta jag, sin bästa natur uppe. Ty det är den, som skall välja. Du skall hålla den vid lif, och, tro mig — din natur leder dig rätt!

H-s L.

Sen lycka.

Skiss för Idun

af

Anna Knutson.

(Forts. o. slut fr. föreg. n:r.)

»Vet du, Bertil,» utbrast hon, »jag har haft en klädning, som var någonting i den där vägen, ljus, ljusgul i botten med stora, rosenröda buketter. Jag hade den bestämdt också på en skarpskyttebal, så märkvärdigt... Vidare, Bertil, vidare; hur var det, när ni träffades?»

»Vi träffades inte. Jag högg tag i en kamrat och frågade, hvad hon hette. Petterson, sade han.»

»Precis som jag,» skrattade hon till; »det börjar se misslänt ut!»

»Ja, hon hade verkligen det banala namnet,» fortsatte han, skenbart likgiltig för hennes inkast, »hon var någonstans från landet, upplyste man vidare, och släkt med professor Z. Jag ville bli presenterad, men kom aldrig fram; hon hade jämt så många omkring sig och bland dem en, som jag särskildt iakttog. Det är förunderligt hvad sådana där små detaljer kunna smyga in i minnet och hänga envist kvar. Allt som rörde sig omkring henne den där kvällen ser jag ännu i denna stund lika klart för mig, som jag ser mönstret i mattan där! Alla färgerna tråda fram så djupa och sammetsmjuka, de mörkvioletta auriklarna, de purpuröda rosorna, de mossgröna bladen och så den bernstengula slingan, som vridet knutar och öglor öfver allt, på samma gång bindande och prylande. I kallen det visst *à la greque*, såsom I kallen den där nya håruppsättningen.»

»Du vet då allt skräp; jag *begriper* inte, att du kan fästa dig så vid småsaker. Men bry dig nu inte om mattan, utan kom till saken.»

Han skrattade. »Hvarför får jag inte hålla mig på mattan... Jo, ser du, lika tydligt som jag ser mönstret där och *begriper*, hvad det skall betyda, lika tydligt begrep jag allt, som rörde sig omkring min skärblommiga flicka. Jag såg, att den där länge docenten, som hon jämt dansade med, var förälskad, jag såg, att han friade och fick korgen...»

»Docenten,» afbröt hon häftigt; »hvad hette han?»

»Lindensköld,» svarade han lugnt.

»Åh, åh!» Hon satte händerna för ögonen och flyttade sig djupt in i soffhörnet.

»Hvad var det,» frågade han med en ton, som lät förundrad.

»Ingenting, ingenting» sade hon sakta, »jag bara råkade sticka mig på en knappål. Berätta vidare; förklara, hur du, utan att

vara clairvoyant, blef så där underkunnig!»

»Åh, jag såg, hur han slök henne med ögonen, och hur han jämt envisades med att vilja tala om något, som hon ej ville höra. Ha — en gång föll där en knapp ur kran- sen, när hon skakade på hufvudet. Han tog upp den och fäste den helt sentimentalt i knappålet. Men hon låtsade ej se det, hon ville tydligen inte uppmuntra. Och jag undrar sannerligen ej därpå. Den karlen såg ut, som hade han varit gjord af deg, gråhvit, svällande och dödbakad. Och så var han sprättig tillika. Han är filosof, tråkig, tråkig, har skrivit en lång, onjubar afhandling om Schopenhauer; jag kände till gossen och log för mig själf: »Det gör du rätt i min skärblommiga flicka, rasande rätt i.»

Nå, under kottiljongen — jag var efter dem med mina argusögon öfverallt — dansade hon med honom; men jag märkte, hur utledsen hon var. Hennes stora, tankfulla ögon, så rena i uttrycket, sade honom tydligt: »Jag har ingenting att ge,» hennes tvära, kalla rörelse med den lilla handen sade precis detsamma, men han ville ingenting se. Så blef hon ond, uttråkad; hvem kan undra därpå? Hvem vet inte, att dufvan har näbb och rosen tagg? Jag undrar icke på henne ett dugg; det gick inte att affärda honom på finare sätt. Man gick omkring med en dyna, fullsatt med dekorationer, och hvar och en valde sin granulät. Min flicka valde en korg, och den fäste hon ögonblickligen på sin kavaljers bröst. Hon sade något, och han svarade något. Sen var allt sagdt dem emellan. Jag vet ej, om det hörde till turen, men strax därpå byttes hon bort på allvar; hon fick en ny kavaljer, de konverserade lifligt, hon skrattade till och med, men jag såg på blicken i hennes ögon, att hela hennes längtan var: »Ack, om det vore väl slut på alltihop!»

Den där blicken — det var som sökte den något i det böljande människohafvet eller kanske långt, långt därbortom... Det har stundom förefallit mig, som om denna blick medvetet sökte mig, sökte mig då och sökte mig sedan, alltjämt, öfverallt...

I vårt realistiska tidevarf skrattar man åt äpple teorien, åt själarnes harmoni; men jag tror, att en manlig och kvinnlig ande äro skapade för att sammansmälta, blifva ett, såsom Gud och poeterna säga.

Den som ej tror på själens odödlighet, utan upphöjer materien till allt, måste ju le åt sådant där eller också ömka, ömka...

Men den, som har öron till att höra, märker nog, att löjet ofta låter som tandagnisslan och den ömkansfulle ofta suckar af afund. Jag påminner mig ett gammalt talesätt, som jag snokat upp långt ute på bondlandet: »Hin gråter, han med, ibland; men det är aldrig öfver lifvets stora elände, utan bara öfver lifvets lilla hugnad.» Ja, den som fann på det där, var lika god psykolog han som någon annan. Har du läst Heine, Lucia?»

»Visst har jag läst Heine, men kom nu inte in på det kapitlet! Hur gick det sen?»

»Hur det gick! Åh, jag fick aldrig mera tillfälle att iakttaga henne, men jag forskade likvisst, frågade härs och tvärs liksom i förbigående, likgiltigt, efter hvem den där täcka ungen var, som Lindensköld slog för. Och jag fick inte veta mera, än hvad jag redan visste: hon hette Petterson. Och allt hvad jag fick se vidare af henne var en flyktig skymt i ett kupéfönster, då hon reste mot söder och jag åt norr!»

»Det var till Ystad,» sade hon sakta.

Men han fortsatte, utan att vilja höra:

»Och nu var romanen slut, men jag glömde aldrig min skärblommiga flicka; och hade du, lilla sifferkvinna, ej liknat henne så märkvärdigt, hade jag väl aldrig kommit i fällan. Ja, du är litet mörkare förstås, ser ju inte ut som en snärta heller och har kanske aldrig haft hennes rosenhy. Egentligen är det nog något rent själiskt I han gemensamt; det där idealiska behaget, som jag trodde mig skymta på afstånd i ungdomens dag, har jag funnit på närmare håll, nu när jag glider mot femtiotalet. Men att ha en sann vän för hela lifvet blir man aldrig för gammal till. Och en hustru, som ej älskar en för ens egen skull, utan blott därför att man kan ge henne försörjningshjäl, vill ingen hederlig karl ha, han må nu vara grå eller grön. Om du hade häfvat efter mig bara för att slippa draga dig fram på ärligt sätt — sannerligen, jag hade aldrig friat, hur kär jag än var!»

»Nej, det tror jag nog,» sade hon stolt; »det var du mycket för god till!»

»Nej, jag märkte tydligt, att du älskade mig,» fortsatte han ömt, »och jag märkte äfven tydligt, att ej ett halft dussin utbrunna flammor svedt hjärtegrunden. Nej, idealet hade räddat dig liksom mig. Ingendera af oss hade plottrat bort vårt skäraste känslolif i fladdrande kurtis hit och dit. Därför hade vi också något att verkligt gifva hvarandra, en sann, sund känsla, som kan värma upp vårt lif in i ålderdomen och räcka in i döden. Är du nöjd nu, lilla toka, är du nöjd nu?»

Hon snyftade...

»Hvad gråter du för; har jag sagt något galet igen? Kärleken väljer inte, beräknar inte; det äro vi ju ense om. Kärleken tror sig skymta idealet, och så öfverser han — inte sannt?»

»Jo, jo, du har så rätt — jag är bara så glad, så glad och tacksam; du skall få veta det sedan. Men nu får du väl gå till kollegiet, klockan är snart half sju.»

»Ja visst, jag måste hasta. Se där ligger en liten svart brand; vi ha inte tänkt på att sköta brasan. Farväl, min älskling; så våt du är på kinderna! Hvarför i all värden lipar du? Farväl min skärblommiga flicka!»

»Gör inte narr af mig! Det är länge, länge sen förbi.»

Så stod hon en lång stund och stirrade i glöden med leende läppar och tårarne rullande som pärlor ned för kinderna.

»Hvad skall han säga,» mumlade hon, »hvad skall han säga?»

Men så blef hon glad och ifrig, tände en liten lampa, sprang in i sängkammaren, öppnade garderoben och släpade halfvägs ut en koffert, däri hon dök ned och fiskade upp bylten af gamla lappar och spetar, sådana där kvarlefvar, som kvinnorna stundom taga vara på utan annat skäl än: »det är riktigt en synd att kasta bort det!»

Och hon fann, hvad hon sökte — en skrynklig våd af en gammal balklädning, en skärblommig, luftig väfnad, litet gulnad, men ännu med tydliga spår af, hur vacker den engång varit.

»Åh, hvad han ska bli öfverraskad,» tänkte hon och sköt tillbaka kofferten.

»Sätt strykjärnet på spiseln,» sade hon till jungfrun; »jag skall släta ut något...»

Hvad de små händerna fingro brådt med sax och tråd; hon klippte och fällade, spetskantade och silkesbroderade med röda, gula

och blå punkter, det gick som en dans, som en tomtelek. Och under hela arbetet tänkte hon på flydda tider, på den där balaftonen för längesen, då hon gett bort en korg, som både mamma och pappa och flere till helst sett förvandlad i en slät ring. Men så underligt, — hon hade känt det just då; så underligt, precis som hade ett par flammande allvarsfulla ögon följt henne öfverallt, precis som hade någon — hon visste ej hvem — bäfvande tänkt: »Hon måtte väl veta, hvad hon gör; hon måtte väl ej sälja sitt ädlare jag för en grynvälling!» Och den där känslan hade följt henne genom lifvet, och många gång, när hon satt lutad öfver siffrorna, trött och ensam i själen, sade hon till sig själf: »Jag har arbete och samvetsfrid, och det får vara nog. Jag vet, att Guds öga följer mig med välbehag, ty jag har varit sann och icke dragit det ädlaste i dyn.»

Guds öga...! Ah, det var ju bara hans! Hans — hon smålog, ett lyckligt, ljusst leende, ty hon tänkte, att i den sanna kärlekens blick måste ju finnas något gudomligt, en återglans af det oändliga. Reflex, reflex...

Och hur hon tänkte och tänkte, blef det slutligen klart för henne, att han visste det — hon och den skärblommiga flickan voro ett. »Ack, han ville bara passa på rätta tillfället för att angenämt kunna öfverraska mig; han har vetat det hela tiden. Varsnade jag ej den där pojkkaktiga glimten i ögonvrån; hörde jag ej den där tonen ibland? En sådan skälm! Fråga mig, hvad jag grät för! En sådan skälm!»

Hon skrottade högt för sig själf.

Nu var arbetet färdigt, strykjärnet slätade ut alla gamla skrynklor, de röda buketterna trädde fram så luftigt vackra. »Ja, han tycker inte om antimakasser, kallar dem för grannlåtssnaror, som man bara hänger upp sig i, då man vill njuta ro på ett hörn, men den här skall bli ett undantag — det vill jag då lofva!»

Hon gick in i hvardagsrummet — de hade ingen salong — tände taklampan och alla de åtta ljusen däromkring, bredde ut den skärblommiga grannlåtssnararen öfver soffryggen — de hade inga emmastolar — och tänkte med ungdomlig ifver: Hvad det skall bli roligt, när han kommer hem och får se det!

Och hennes själ fylldes af jubel, jubel öfver att veta sig ha varit så efterlängtad, öfver att veta sig vara så älskad.

Men ljus och skugga följa trofast hvarandra, det är ej långt från leendet till sucken, och jublet byttes snabbt till ett vemodigt *hvarför* — hvarför funno vi ej hvarandra förr?

Vid denna frågan kände hon en trånande lust att blicka uppåt i rymder utan gräns, och följande sin ingivelse, gick hon bort till fönstret och sökte skynta vinterhimlen, där de otaliga stjärnorna brunno i spelande glans. Och hon betänkte, att den makt, som styr världarne, hade äfven styrt hennes öden, och hon sänkte sitt hufvud och hviskade sakta:

»Nu förstår jag, hvarför lyckan kom så sent. Måhända hade vi glömt Gud för hvarandra?»

Sen till, att *Idun med Modetidning* finnes hos alla edra bekanta!

Kvinnornas världsutställning.

Brefkort från vår Chicago-korrespondent.

Mrs Potter Palmer, president, för »kvinnornas utställning», är nu återkommen till Amerika efter några månaders vistelse i Europa i och för anskaffandet af en eller flere kvinnliga dekorationsmålare, kompetenta att öfvertaga ledningen af den inre dekoreringen af »kvinnornas utställningspalats.» Efter en hel del svårigheter har det lyckats mrs Palmer att finna tvänne utmärkta artister inom denna, af kvinnor så föga idkade branch af målarekonsten, nämligen miss Cassatt och mrs Mac Monies. Båda äro infödda amerikankor. Den förstnämnda, miss Cassatt, elev af Degas, lär vara ansedd, i synnerhet i Paris, där hon förlidet år vann ett pris »au Salon», som en af våra förnämsta kvinnliga målare. Miss Cassatt är en mycket rik arftagerska och idkar målarekonsten endast för sitt nöjes skull.

Mrs Mac Monies är hustru till den amerikanske skulptören Fredrick Mac Monies, hvilken för närvarande i Paris är sysselsatt med modellering af den jättstora fontän, som kommer att pryda utställningsplatsen.

Det förnämsta af dessa båda kvinnliga artisters arbete i utställningspalatset kommer att bestå af tvänne väggmålningar, bestämda att pryda »the Gallery of Honor». Motiven för dessa målningar äro ännu ej kända.

Mrs Potter Palmer har lyckats att under denna sin resa i Europa intressera flere af dess krönta hufvud för den sak hon så ifrigt arbetar för; bland dessa finna vi Belgiens drottning, som lofvat sitt särskilda beskydd och bistånd åt de belgiska kvinnornas utställningskomité. I Chicagoutställningens filantropiska afdelning kommer troligen England att intaga första platsen. Den ryktbara författarinnan, baronessan Burdette-Coutts är vald till president för »the english philanthropic section» och omfattar sitt nya kall med all den energi, förmåga och entusiasm, som utmärker allt, hvad denna suilrika kvinna företager sig.

Ett, i mitt tycke, särdeles intressant bidrag kommer att lämnas till utställningen af den indiska kvinnliga missionen. Det består i ett slags af träd konstnärligt väfda spetsar. Det lär finnas blott ett litet fåtal af squaws, som ännu i våra dagar förstå sig på denna vackra konst, en konst hvilken inom några år skall fullkomligt dö ut, emedan de unga indianflickorna envist vägra att vilja inhämta kunskap därom. Några utomordentliga prof af denna konst, tillhörande ett folk, hvilkets öde det synes vara att själf utplånas från jorden, lär hafva blifvit funna i form af altardukar och dylikt.

Hvad jag har haft tillfälle att själf se af dessa indianska spetsar och tror mig kunna bedöma, likna de mest våra vackra och konstnärligt utförda svenska *hålsömmader*. Önskligt vore också, att svenska kvinnor bland annat ej glömma att visa denna sin konstskicklighet på Chicago-utställningen.

Såsom ett litet exempel på, hvilken likställighet negrerna, åtminstone i de norra staterna, åtnjuta, samt de kolossala framsteg de gjort inom bildningens område, vill jag nämna, att negrinnan miss Inmoge Howard blifvit invald i Newyorks fruntimmerskomité. Miss Howard är lärarinna i statens publika skolor, ett kall, hvilket åtnjuter mycken aktning samt tarfvar särdeles gedigna och omfattande kunskaper.

Ett aktiebolag på flere hundra tusen dollars är bildadt i och för byggandet och öppnandet af ett hotell för kvinnor ensamt. Detta hotell står under världsutställningens kvinno-komités auspici. Hotellet är ämnadt att kunna rymma 3000 gäster på en gång. Ändamålet är att bereda ensamma och mindre bemedlade kvinnor en angenäm, säker och billig bostad under deras besök vid utställningen. Hyra per vecka för rum samt erhållande af tvänne måltider dagligen får ej öfverstiga 4 dollars, hvilket äfven under vanliga förhållanden är ovanligt billigt här på platsen.

Naturligtvis kommer detta hotell hvad inredning beträffar i jämförelse med andra sådana, som nu uppföras och inredas med den utsöktaste lyx och elegans, att blifva litet tarfligare måhända, men allt blir anordnad med den prydighet i förening med bekvämlighet, som utmärker allt hvad amerikanaren företager sig. Detta hotell blir af obereknelig nytta för alla de kvinnor, som ämna sig hit, samt det bästa medlet för befrämjande af möjligheten för ensamma och obemedlade kvinnor att kunna besöka och draga nytta af utställningen i Chicago.

Signe Ankarfelt.

Iduns panoptikon.

Vi lära få motse inom någon tid vår ärorika — det går väl ej an att taga till mindre! — forna landsmaninna fru grefvinna de Miranda eller, såsom hon väl dock förblifver, ej blott för oss svenskar, utan för hela världen — Christina Nilsson på ett besök i hennes fädernesland. Så berättar åtminstone en af våra provinstidningar, i enlighet med sin »specielle pariserkorrespondents» utsago. — Nu är det väl sant, att det icke alltid är kungorsord hvad korrespondenter berätta, äfven om de äro speciella och skriva från själfvaste Paris, men vi kunna ju alltid få tro så länge, att hans utsago, som återigen skall grunda sig på Christina Nilssons egen, verkliga kommer att bekräftas. »Nå än se'n?» torde kanske någon säga. — »Än se'n...?» Det måtte väl vara nog, det, för att skingra alla de moln, som den evinnerliga norska frågan och det icke mindre, tyckes det, evinnerliga vintervädret ända in i sommarmånaderna uppjagat på fosterländska pannor. — Christina Nilsson har, såsom det nu för tiden så vackert heter, ingått i folkmedvetandet såsom »den enkla bondfickan», och det torde finnas både i Småland och andra landsändar tusenden, som föreställa sig henne svänga sig bland grefvinor och markisinnor i vadmalskjol och rödt pannband kring det ljusa håret uti pariser-salongerna. Eller om icke detta, åtminstone att hon i sinne, själ och hjärta förblifvit under all sin glans och härlighet det okonstlade naturbarnet. Sådan är legenden, hvilken ännu i lefvande lifvet bildat sig om henne; men lik de flesta legender, har den platt intet gemensamt med verkligheten, såsom de nog-samt känna, hvilka veta, att grefvinna de Miranda just är en af denna *fin-de-siècle*-kulturens praktblommor — som — ja, som icke egentligen ha någonting alls gemensamt med naturen.

Det enda jag har mot Christina Nilsson, som jag för resten icke har den äran att känna personligen, det är att hennes lysande exempel förvidit hufvudet på allt för många

små svenska sångfåglar och ingifvit dem inbillningen, att de voro näktergalar allihop. Hvilket sedan ej befunnits vara fallet och ledt till ledsamma missträkningar.

* * *

Har någon af Iduns många läsarinor under en vistelse i Frankrike tillbragt någon tid i Fécamp och därunder möjligen bott i den lilla inackorderingspension, som hölls af monsieur och madame Marécat? Det kan nog hända, ty stället var känt, rekommenderadt och rekommendabelt, utsikten var vacker, rummen småtrefliga och bordet så pass godt och tillräckligt, som man billigtvis kan begära för 5 francs om dagen i ett för allt under dessa dyra tider. Madame Marécat var för resten en snäll och vänlig inackorderingsmamma och pappa Marécat, som varit *professeur* i sina dagar (hvilket ej är alldeles detsamma som professor i Sverige, utan den allmänna titeln för hvarje slags lärare), tillhandgick gärna med språklektioner. — Är det någon, som kände dem, såsom jag säkert tror att det är, så har jag en ledsam under rättelse att gifva.

Affären har gått så bra, att det för ett par år sedan beslöts att utvidga den. De byggde ett nytt hus. Men i fall det möjligen fanns någon vänlig tomt, som drog lycka till det gamla huset, så måtte han icke ha trifts i det nya, ty med ens var allt förändradt. Inackorderingarne kommo icke, men i stället räkningarne från murare, snickare, målare och tapetserare, man fann sig ha gjort en svår misskalkyl och kommit i en mängd opåräknade svårigheter, ur hvilka man ej kunde reda sig. Och nu hade det skett utmätning å huset, möblerna och alltsammans, och de skulle nödgas gå ifrån allt hvad de ägde, ty auktionen var utlyst. — En morgon helt nyligen började grannarne undra på, att huset hölls stängd sedan två dagar, och de underrättade poliskommissarierna därom. Denne infann sig och lät öppna dörren. I salen på nedre botten låg gubben Marécat utsträckt på golfvet i en stor blodpöl, med en revolver i handen och en kula i hjärtat. I rummet bredvid fanns madame Marécat, också död, utsträckt på sängen, klädd i sin brudklädning och med sin mans och sin sons porträtt på bröstet. På bordet bredvid sängen låg ett bref, skrifvet af henne till mannen, uti hvilket hon tog sitt afsked från lifvet och sina begge kära. Hon förklarade, att hon icke kunde uthärda deras ekonomiska ruin, bad dem förlåta den sorg hon gjorde dem genom att lämna dem allena och uttryckte till sist med en liten rest af kvinnligt koketteri sin önskan att begravas i brudklädningen... Hon hade hängt sig.

Mannen hade kommit hem och mötts af denna hemska anblick samt läst brefvet. Han hade följt hennes sista önskan, med egen hand klädt om henne och lagt de bägge porträtten på den dödas bröst. Därefter stängde han dörrarne och sköt sig själf.

* * *

En kärlek, som slutar på detta tragiska sätt och slutar lifvet med detsamma, är rörande och vacker. Mindre vackert har ett annat kärleksförhållande, detta hörande till de högre sfererna, slutat, hvilket på sin tid lät mycket tala om sig, och som nu ånyo gifvit anledning till en uppmärksamhet, ännu mindre angenäm än den föregående.

Den romaneska drottning Elisabeth af Rumänien behärskades helt och hållet af sin hoffröken Helena Vacarescu, spordes det förlidet år genom den europeiska hofskvallerkrönikan, och i sin entusiasm för denna ädla varelse, som ej vidare var *aldeles* i sin första ungdom, hade drottningen till och med arrangerat ett blifvande giftermål mellan henne och den kort förut (1888) till tronföljare kallade, då 23-årige, prins Ferdinand, kung Carols brorson. Den unge fästmannen, hvilken beskrifves såsom en prins af det meulösa slaget, tackade och tog emot, kysste sin tant på hand och sin fästnös på mun, skref ömma kärleksbref till svar å dem han själf erhöi och uppförde sig med ett ord i allo såsom en välbelevvad och förälskad trolofvad ägnar och anstår. Men det rumäniska folket, dess representanter och regeringskonselj — om konungen själf talades icke — tycktes emellertid vara mindre mottagliga för det ideala svärmeri, som uppfyllde drottning Carmen Sylvas poetiska ande, och det uppstod i hela landet ett riktigt skri emot det beramade partiet, hvilket också måste brytas. Om någondra af de bägge kontrahenterna häraf ådrog sig en hjärtesorg, vet man icke, men väl att drottningen gjorde det. Och att fröken Vacarescu, som till på köpet aflägsnades från drottningens närhet, djupt sårades i sin fäfånga, om ej i sitt hjärta, kan man också förstå. När nu prins Ferdinand reste på giljarefärd till England och trolofvades (de männen, de männen!) med det härtigliga paret af Edinburgs dotter, drottning Victorias sondotter, då har vår rumäniska fröken och hela hennes släkt svurit att hämnas. Sådant är ju i och för sig icke vackert, men som det, gudnås, alltför sällan händer, att man ser det vackra budet »glömma och förlåta» följas af världens barn, så skulle man möjligen kunnat öfverse med det agg, som vederbörande kände, därest detsamma icke hade tagit sig ett så öfverhöfvan *simpelt* uttryck. Fröken Helena och hennes ärade familj ha nämligen tagit sig före att skicka till den blifvande bruden och hennes föräldrar en gång i veckan ett af de bref, som den unge prinsen under den gamla förlofningsen hade skickat till sin första trolofvade!

Historien har väckt skandal, såsom man väl kan förstå. Den skulle så ha gjort i den enklaste borgerliga krets, hvad skulle den då ej göra här! Den har till och med fått en politisk karaktär och föranlett en diplomatisk notväxling — således ännu mera skriferier.

Men *allt* skriferi är fördömligt (tidnings-skriferiet äfven!), och den gamle inkvisitionsdomaren i Frankrike, som »icke begärde mer än tre skrifna rader af hvilken anklagad som helst för att låta hänga honom», hade nog ej orätt. Tänken på hvad som möjligen komma kan, fästefolk eller andra förälskade, som läsen detta, och akten eder för att skriva bref! De kunna komma rasande surt efter, så söta de äro. Och hvad säger ej Tegnér — riktigt nog om något helt annat:

Skrif aldrig svenska, Hammarspik,
och annat språk ej håller!

Renholm.

Bidrag i alla ämnen mottagas med tacksamhet.

Stockholms Tivoli.

Nu i resetiden, då bland våra talrika läsare från alla skilda kanter af Sverige helt visst många afläggja sin lilla årsvisit i hufvudstaden, vilja vi ej försumma att påpeka ett af dess förnämsta förlustseetablissemment, som år från år under en energisk och förtänksam styrelse allt mer ryckt sig upp till den rang, det nu innehar. Stockholms Tivoli är redan genom sitt sällsynt sköna läge och förtjusande Djurgårdsnatur en af hufvudstadens förnämsta sevärdeheter, och konsten har här räckt naturen handen och lyckligt utvecklade de befintliga resurserna. Betydliga summor äro nedlagda på terrasserings- och byggnadsarbeten, och ifrån den öfversta plattan i det s. k. Öfre Tivoli erbjudes ett panorama öfver hufvudstaden, som torde öfverträffa den beryktade Mosebackeutsikten och sent glömmas af den, som en gång skådat det.

I de vackra parkanläggningarna bjudas dessutom på allahanda angenäma förströelser. En samling af hufvudsakligen inhemska djur bildar redan en ganska fullständig svensk zoologisk trädgård, i dammarne simma groteska pelikaner, kinesiska ankor och svanor, och i det vackra, nybyggda ahuset roa beboarne dagen i ända med sina puts-lustiga upptåg. Billig och god table d'hôte restaurant i ekarnas skugga, flere schweizerianläggningar med hänförande läge, musik och — för älskare af den genren — verkliga goda varitëföreställningar i den ståtliga nybyggda Kristallsalongen, den luftigaste sommarteater, som gärna kan uppsökas.

Den nitiska direktionen förtjänar obetingadt erkännande för sina omsorger att äfven å denna del af de mångahanda Tivoliförlustelserna bereda en god ton, som aldrig öfverskrides, så att äfven de bästa familjer med damer och barn flitigt kunna deltaga i det harmlösa nöje, som Tivolivarietéen bjuder. Och visst är, att ingen resande familj, som vill njuta af ett stycke godt, oförfalskadt stockholmskt folkli i den härligaste natur och efter ett omväxlande och underhållande program, bör försumma ett besök i Stockholms Tivoli.

Ur notisboken.

Drottningen fyllde den 9 dennes 56 år. Hennes hälsotillstånd är för närvarande tillfredsställande, trots de ganska oroliga och bekymmersamma dagar, hon nu tillbringar vid sin makes sida i Norge. Förliden tisdag stod hon två timmar å rad å slottsbalkongen i Kristiania, under det att det stora folktaget passerade förbi. Drottningen kände ej ett grand trötthet. »Hänförelsen håller mig uppe i dag», yttrade hon upprepade gånger till sin omgifning.

Mamma åter ha nu de små prinsarne fått efter en så lång skilsmessa. Kronprinsessan återvände nämligen förliden fredag från Kristiania till Sverige och ställde sin resa direkt till Tullgarn.

För första gången blir — meddelas till Idun — en kvinna biträdande läkare vid svensk badort, då medicine kandidaten Hedda Andersson på professor H. Wendz anhållan af medicinalstyrelsen bemyndigats att under sommaren vid Ronneby tjänstgöra i nämnda egenskap. Fröken A. är dotterdotter till den bekanta »Lundakvinnan», hvilkens porträtt var införd i Idun, då hon i fjol afled.

En märklig kvinna afled natten till i söndags på sitt sommarnöje utanför hufvudstaden, nämligen grundläggarrinnan och ägarinnan af Stockholms expressbyrå, grefvinnan Augusta Björkenstam, född Schwerin. Vi skola i nästa nummer meddela porträtt och biografi af den hädangångna.

Smärtsamma slag. Madame de Castellanos, den forne spanske ministerns i Stockholm så populära fru, har nyligen haft den sorgen att inom fyra dagar förlora sina föräldrar. Madame de Mendeville, hennes moder, dog i Paris; mr de Mendeville mottog den smärtsamma underrättelsen i Montevideo och, efter hvad det synes, träffades därpå så hårdt, att äfven han snart afled.

Från vår kvinnliga artistvärld. Friherinnan Adelaide Leuhusen, som i vinter varit bosatt i Paris, där hon utvecklade en omfattande verksamhet som porträttmålarinna, har i dagarna anlänt till hufvudstaden.

Vår talangfulla tonsättarinnan, fröken Helene Munktell, har äfven återkommit till Stockholm efter att ha tillbragt större delen af säsongen i Paris. Musiken till fröken Munktells täcka operacomique »I Firenze» kommer under loppet af detta år att utgifvas med musik och fransk text å Chondeus förlag i Paris. Fröken Munktell eger förhoppning att få sitt stycke offentligt uppfördt i världsstaden vid Seinen.

Den sista af sin ätt. En af Malmö äldsta invånare, fröken Agneta Trendelenburg, har i dagarna aflidit efter en längre tids aftynande. Hon skulle i nästa månad ha uppnått den höga åldern af 90 år. Hon var den sista med namnet Trendelenburg i Sverige, oakadt denna släkt en tid här hade många representanter. Den inkom till Sverige i förra århundradet från Tyskland, där den är mycket utbredd. Den aflidnas farfar kallades då till kyrkoherde i dåvarande tyska församlingen i Malmö. Hans son, professorn vid den i Malmö förlagda barnmorskeskolan, hade med sin maka, född Hegardt, flere barn, af hvilka nu det sista skattat åt förgängelsen.

Damer jurister. Den i vår uppsats »Kvinnliga jurister» i förra numret omtalade fröken Jeanne Chauvin har nu den 6 d:s i Paris promoverats till juris doktor. Den afhandling hon offentligen försvarade för förvärfvandet af doktorsgraden var »En historisk studie öfver de yrken, som stå öppna för en kvinna».

Furstinnan Metternich tänker utgifva sina memoarer, som antagas skola komma att lämna ytterst intressanta bidrag till andra kejsardömetns historia.

Valeria.

Novell

af

I. S. Turgenjeff.

För Idun öfversatt från ryskan.

(Forts.)

VIII.

Dagen därpå var Muzio borta tidigt på morgonen. Valeria förklarade för sin man, att hon önskade besöka ett närbeläget kloster för att få träffa sin biktfadern, en gammal vördnadsvärd munk, för hvilken hon byste obehänsad förtroende. På Fabios frågor sade hon sig vilja genom biktens lätta sin själ, som led af de sista dagarnes pinsamma intryck. Valerias härjade anletsdrag och matta stämma förmådde Fabio att bifalla hennes begäran. Den vördade pater Lorenzo kunde måhända gifva henne ett godt råd eller skingra hennes oro.

Under skydd af fyra följeslagare begaf sig Valeria till klostret. Fabio stannade hemma, och ända till hustruns återkomst ströfvade han omkring i trädgården, förgäfvos grubblande öfver att förstå hvad det var som ängslade och plågade Valeria. Själ fände han vrede och fasa; han pinades af obestämda misstankar. Mer än en gång närmade han sig paviljongen; men Muzio var icke återkommen, och malajen såg på Fabio som på en afgudabild, med slafviskt nedböjdt hufvud, men, åtminstone föreföll det Fabio så, med ett illa doldt småleende på sitt bronsfärgade ansikte.

Emellertid omtalade Valeria under biktens allt för sin själasörjare, mera med fasa än med blygsel. Biktfadern åbörde henne uppmärksamhet. Han meddelade henne förlåtelse för hennes ofrivilliga synd samt gaf henne sin välsignelse. Men inom sig tänkte han: trolldom, djäfvulskonster — detta måste utransakast — och tillsammans med Valeria begaf han sig till villan under förevändning af, att han ytterligare ville lugna henne.

Vid åsynen af munken blef Fabio orolig. Men den mångförfarne gubben hade redan gjort upp en plan, efter hvilken han skulle handla.

Sedan han ändligen blifvit ensam med Fabio, rådde han denne — utan att förråda något af biktens hemlighet — att så fort som möjligt aflägsna ur huset den inbjudne gästen, hvilken med sina berättelser, sänger samt hela sitt uppträdande gjort ett så starkt intryck på Valerias fantasi. Dessutom hade Muzio aldrig varit särdeles stark i sin kristliga tro, och efter att hafva tillbragt så lång tid i trakter, dit aldrig trängt en stråle af kristendomens ljus, kunde han mycket väl vara besmittad af falska läror, ja, kanske till och med vara invigd i svartkonstens alla hemligheter. Deras forna vänskap hade visserligen ock sina kraf, men härvidlag fordrade dock klokheden, att Muzio aflägsnades.

Fabio delade fullt denna åsikt. Valeria till och med lyste af fröjd, då hennes man meddelade henne munkens råd, och följde af de båda makarnes tacksamhet, af deras välsignelser, samt försedd med rika gåfvor till klostret och de fattiga, återvände pater Lorenzo hem.

Fabio hade för afsikt att omedelbart efter aftonmåltiden förklara sig för Muzio, men den sällsamma gästen var ännu sent på aftonen ej återkommen.

Då beslöt Fabio att uppskjuta samtalet med Muzio till följande dag, och de båda makarne gingo till hvila.

IX.

Valeria insomnade snart; men Fabio kunde icke sofa. Under nattens tystnad ställde sig allt lifligare för honom, hvad han sett och känt, och med ännu större envishet förelade han sig de frågor, på hvilka han förut ej kunnat finna svar. Skulle Muzio verkligen ha blifvit en svartkonstnär, och skulle han hafva kunnat förhäxa Valeria? Hon var sjuk, detta var obestridligt, men hvad kunde det vara för en sjukdom? Han lutade sitt hufvud mot handen; han återhöll sin hela andedräkt, och han hängaf sig helt åt sina dystra tankar.

På den molnfria himmelen hade månen stigit upp. Genom de halföppna fönstren började tillsammans med månstrålarna en ljuf doft inströmma i rummet. Den kom i riktning från paviljongen, eller var kanske allsammans en lek af grubblarens fantasi. Därpå hördes en ihållande, passionerad hviskning, och i samma ögonblick märkte han, att Valeria började sakta röra sig i sin bädd. Han for tillsammans ty, hvad ser han!

Valeria reser sig upp, flyttar långsamt ur sängen först den ena foten, så den andra, och, lik en sömngångerska, med stirrande, liflösa ögon och framsträckta armar riktar hon sina steg mot dörren till trädgården!

Blixtnabbt störtar Fabio ut genom sängkammarens andra dörr, springer omkring husets hörn och stänger utifrån dörren till trädgården. Knappt var detta gjort, förrän han kände, att någon försökte öppna dörren inifrån, tryckande på densamma allt starkare och starkare, men därpå aflägsnade sig med osäkra steg.

Mig lyster se, om Muzio återkommit från staden, for det som en blixtnögen genom Fabios hjärna, och han ilade till paviljongen.

Hvad ser han?

I det klara månskenet kommer Muzio honom till mötes, äfven han lik en sömngångare med framsträckta händer och liflös blick. Fabio springer fram till honom, men Muzio går, utan att märka Fabio, lugnt vidare, steg för steg, och hans orörliga ansikte har samma leende som malajens. Fabio vill ropa honom vid namn, men i samma ögonblick hör han ett buller. Bakom honom, i huset, höres ett fönster öppnas — han ser sig om —

Och verkligen. Sofrummets fönster står öppet, och i detta fönster står Valeria. Hennes händer liksom söka Muzios. Hon sträcker sig fram mot honom...

Vid denna syn kom Fabio i ett obetvingligt raseri. »Djävulske trollkarl!» tjöt han, med ena handen grep han Muzio i strupen, med den andra ryckte han dolken ur hans gördel och rände den ända till fästet in i hans sida.

Muzio uppgaf ett genomträngande skri, tryckte handen mot såret och staplade tillbaka till paviljongen. Men i samma ögonblick han erhöi dolkstöten af Fabio, hördes äfven från Valeria ett ångestfullt rop, och liksom träffad af blixten störtade hon till marken.

Fabio ilade henne till hjälp, tog henne i sina armar och bar henne in i sofrummet.

Länge låg hon orörlig, känslolös för alla hans

ömna ord och smekningar. Slutligen öppnade hon ögonen, uppgaf en djup suck af lättnad, lik en människa, som genom ett under blifvit räddad från en oundviklig död. När hon igenkände Fabio, slingrade hon armarne om hans hals och tryckte sig till hans bröst. »Du, du, är det då du? Är jag verkligen hos dig?» Så småningom lossnade hennes armar, hufvudet föll tillbaka, och hon hviskade med ett lycksaligt leende: »Välsignad vare Gud, jag är räddad. Men huru trött jag är.»

Därefter föll hon i en djup, vederkvickande sömn.

X.

Fabio sjönk ned vid hennes bädd, och med ögonen fästa på hennes bleka och aftärda, men redan lugna ansikte började han tänka öfver hvad som hänt och öfver det, som nu kunde vänta honom. Hvad var att göra? Om Muzio var död — och med minne af, huru djupt dolken inträngt, kunde han väl ej tvifla därpå. Om han döt Muzio, så vore detta en gärning omöjlig att fördölja. Den skulle oundvikligt komma till hertigens, till rättvisans kännedom. Men huru gifva någon rimlig förklaring öfver denna hemska och mystiska sak? Han, Fabio, hade hemma i sitt eget hus mördat sin anförvandt, sin äldste och bäste vän! Men hvarför? Af hvilken anledning? Om åter Muzio ej var död! Fabio uthärdade ej längre denna ovisshet, och sedan han öfvertygat sig om, att Valeria sof, reste han sig varsamt, gick ut ur rummet och begaf sig till paviljongen. Från denna förmärktes intet ovanligt; endast ur ett af fönstren syntes skenet af ett ljus. Med klappande hjärta öppnade han den yttre dörren (på denna syntes märken efter blodiga fingrar, och på marken voro några mörka blodfläckar), passerade genom det yttre mörka rummet och stannade på tröskeln, stel af skräck. Midt i rummet, på en persisk matta och med dyrbara kuddar under hufvudet samt betäckt af en röd sjal med svarta, invädda figurer, låg Muzio, stel och orörlig, med utsträckta lemmar. Hans ansikte, gult som vax och med tillslutna ögon, var vändt uppåt. Han andades ej, han liknade en död. Vid hans fötter sågs i knäböjande ställning malajen, äfven han draperad i en röd sjal. Han höll i handen en kvist af någon obekant växt, liknande en ormbunke, och med kroppen något framåtböjd betraktade han sin herres ansikte. En mindre fackla, fastsatt i golfvet och spridande ett grönaktigt sken, utgjorde rummets hela belysning. Lågan hvarken rykte eller flämtade. Malajen gjorde vid Fabios inträde icke en rörelse och betraktade honom endast ett ögonblick. Därpå fixerade han åter skarpt Muzios liflösa ansikte. Gång efter annan höjde och sänkte han grenen i luften, och hans stumma läppar öppnade och slöto sig långsamt, åter och åter, liksom uttalande ljudlösa ord. Mellan malajen och Muzio låg på golfvet dolken, med hvilken Fabio genomborrat sin vän. Malajen vidrörde med grenen dess blodiga klinga.

En minut förgick; kanske ännu en.

Fabio närmade sig malajen, och lutande sig ned mot honom, hviskade han halfhögt:

»Är han död?»

Malajen böjde på hufvudet, befriade sin högra hand från sjalen och pekade med en befallande åtbörd mot dörren.

Fabio ville upprepa sin fråga, men en förnyad gest af den befallande handen — och Fabio aflägsnade sig, sorgsen, undtande och skuldmedveten.

Han fann Valeria alltjämt sofvande, men med ett ännu mera synbart uttryck af lugn i sitt ansikte.

Han gick ej till sängs, utan satte sig vid fönstret, och lutande hufvudet i handen, föll han änyo i djupa tankar.

Den gryende dagen fann honom i samma ställning.

Valeria hade ännu icke vaknat.

(Forts. o. slut i nästa n:r.)

Innehållsförteckning.

Bertha von Suttner. (Med porträtt.) — O, bered din moder aldrig smärta. Poem af Bernhard Risberg. — Genom »bakporten»; af Fru Hildegard. — På femtiotalet; af Adolf Helander. — Vår presentbudget; af Marie Landman. — I valet; af H-s L. — Sen lycka; skiss för Idun af Anna Knutson. (S ut från föreg. n:r.) — Kvinnornas världsutställning; broskort från Signe Ankarfeldt. — Iduns panoptikon; af Renholm. — Stockholms Tivoli. — Ur notisboken. — »Valeria»; novell af I. S. Turgenjeff. För Idun öfversatt från ryskan.

Sparsamma husmödrar! Rekvirera Bjurholms porter, fullgod med Göteborgs, men betydligt billigare